

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- ”Den första och andra pelaren” i europeisk landsbygdsutveckling
 - Företagsstöd för utveckling av landsbygden byggs ut
 - Mer kvalitet och samarbete inom framställning av lantbruks-, landsbygds- och livsmedelsstatistik
 - Hur mår demokratin? - landsbygdsriksdagen tar sig an frågan
 - Störst, bäst, vackrast? - konferensen regionernas tillstånd fokuserar på regioner och stora städer
 - Circulate - arena för kunskapsutbyte om partnerskap
-

”DEN FÖRSTA OCH ANDRA PELAREN” I EUROPEISK LANDSBYGDSUTVECKLING

I diskussioner om den europeiska landsbygdsutvecklingen förekommer ofta ett par uttryck som för den stora allmänheten är mer eller mindre obegripliga - ”den första pelaren” och ”den andra pelaren”. Grovt sagt menas med ”den första pelaren” EU:s politik för jordbruket, såsom det utvecklade sig från gemenskapens födelse på 1950-talet fram till i dag, där av benämningen CAP-politiken, Common Agricultural Policy, som från början var inriktad på två frågor - stöda jordbruket och dess produktivitetsutveckling samt höja jordbrukarnas inkomstnivå och sociala ställning. Mycket snabbare än man hade hoppats, uppfylldes produktionsmålen, där livsmedelsbristen förvandlades till överskott redan under 1960-talet. Trycket att åstadkomma alternativ till CAP växte under 1980-talet. Det är alltså dessa ansträngningar som under 1990-talet ledde till uppkomsten av ”den andra pelaren”, vars politik bygger på insikten att Europas landsbygd är så mycket mera än ett modernt, strukturrationaliserat lantbruk. Medan CAP och ”den första pelaren” är *jordbrukspolitik*, skall ”den andra pelaren” bygga upp en *landsbygdspolitik*. Ett viktigt manifest för ”den andra pelaren” var den s.k. Cork-deklarationen från början av 1990-talet, där tanken på att landsbygdspolitiken skall byggas ”bottom up” formuleras, d.v.s. att nya aktörer på landsbygden måste mobiliseras för att ”på lokalt plan” initiera nya former av företagande, för vilka det inte funnits rum innanför CAP-systemet. Genom att gradvis satsa medel för program och utvecklingsprojekt till nya aktörer på landsbygden hoppades man att ”den nya efterfrågan” på ”rural goods and services” i urbana miljöer samtidigt skulle leda till en ny landsbygdsekonomi, som skulle kunna kompensera för den kontinuerliga nedgången i jordbruket, både när det gällde sysselsättning och ekonomi. LEADER-programmet kom att bli en symbol för detta nya sätt att tänka och arbeta för en ny landsbygdspolitik i Europa. På det politiska planet har det visat sig vara en krävande uppgift att bygga upp en ”andra pelare” i Europa, där försvararna av ”den första pelaren” hänvisar till jordbruket som ”landsbygdens ryggrad” och hotet att jordbrukarkåren försvinner om det globala frihandelstrycket inom livsmedelssektorn får för stor genomslagskraft. Att ens marginellt överföra medel från ”den första pelaren” till ”den andra pelaren”, uppfattas därför av EU:s lantbruksorganisationer som minst sagt ohemult. Det har sålunda uppstått parallella, konkurrerande, byråkratiska och rigida program och stödsystem för ”den första och andra pelaren”, där ”den andra pelarens” stödprogram i ekonomiska termer förblivit marginella. Man tycker att det skulle ligga också i jordbruksorganisationernas långsiktiga intresse att med alla medel försöka bredda

företagandet på landsbygden och stöda även helt nya typer av företag, som inte är "jordbruksföretag" i utgångspunkten. Landsbygden skulle må väldigt bra av att man rustar ner några gamla skrankor mellan sektorer och företagstyper.

Texten är en sammanfattning av landsbygdsprofessor Erland Eklunds artikel till ett kommande nummer av tidningen Maaseutu Plus - Landsbygd Plus.

FÖRETAGSSTÖD FÖR UTVECKLING AV LANDSBYGDEN BYGGS UT

Statsrådet beslöt i går om propositionen till riksdagen med förslag till lag om stöd för utveckling av landsbygden. Enligt propositionen får såväl mikroföretag som små och mellanstora företag bättre möjligheter till företagsstöd under EU-programperioden 2007-2013 på de företags- och projektstöd som delfinansieras med medel från EU och helfinansieras med nationella medel. Propositionen tjänar till att diversifiera näringsverksamheten på landsbygden, förbättra landsbygdsföretagens verksamhetsbetingelser och konkurrenskraft, stimulera konkurrenskraften hos jordbruksprodukter och förbättra livskvaliteten i landsbygdsområden. Hela pressmeddelandet finns att läsas under webbadressen http://www.mmm.fi/sv/index/ministeriet/pressmeddelanden/Pressmeddelandearkiv/061012_maketuet.html på jord- och skogsbruksministeriets hemsida.

MER KVALITET OCH SAMARBETE INOM FRAMSTÄLLNING AV LANTBRUKS-, LANDSBYGDS- OCH LIVSMEDELSSTATISTIK

Jord- och skogsbruksministeriets arbetsgrupp föreslår intensivare samarbete inom framställning av lantbruks-, landsbygds- och livsmedelsstatistik och rekommenderar att man tillsätter en koordinationsgrupp med uppgift att samordna produktionen av förvaltningsområdets statistik och arbeta vidare med att förbättra kvaliteten på statistikframställningen. Arbetsgruppen överlämnade i går sin promemoria till jord- och skogsbruksministeriet. Det är jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral Tike och Statistikcentralen som i huvudsak svarar för lantbruks- och landsbygdsstatistiken i Finland. På jord- och skogsbruksministeriets hemsida under webbadress http://www.mmm.fi/sv/index/ministeriet/pressmeddelanden/Pressmeddelandearkiv/061012_tilastointi.html kan hela pressmeddelandet läsas.

HUR MÅR DEMOKRATIN? - LANDSBYGDSRIKSDAGEN TAR SIG AN FRÅGAN

I år hålls den nionde *finlandssvenska landsbygdsriksdagen* 24-25.11 i Karis på Raseborgs Institutet med demokrati som tema. Är demokratin fjär eller när? - indirekt eller direkt? Hur mår demokratin? Bland talarna märks andra finansminister Ulla-Maj Wideroos, tf. chefen Paavo Mäkinen från Europeiska kommissionens representation i Finland, docenten i filosofi Thomas Wallgren vid Helsingfors universitet, generalsekreteraren för Suomen Kylätoimintary - Byaverksamhet i Finland rf Risto Matti Niemi och Juan Hernandez från Rural Development Initiatives i Oregon, USA. Dessutom kommer byarörelsens internationalisering och andra intressanta frågor att diskuteras. Arrangörer är Svensk Byaservice och Västnylands Byar rf. På Svensk Byaservice hemsida www.byaservice.net kan ni anmäla er. Här finns också programmet i sin helhet (preliminärt). Senast 10.11 vill vi ha er anmälan och inbetalning. Den första landsbygdsriksdagen förbereddes genom studiecirklar med uppgift att formulera krav på myndigheter och organisationer, samt fundera på lokala strategier. På vårvintern 1990 samlades man så till den första landsbygdsriksdagen, som blev en tillställning fylld av kampanda och framtidstro. Landsbygdsriksdagen uttalade också sin tro på att det är landsbygdsborna själva som måste ta itu med problemen. Här lyftes byaråden fram som centrala aktörer. Efter det har traditionen fortsatt. Vart annat år samlas landsbygdsbor, projektmänniskor och personer inom landsbygdsutveckling i Svenskfinland till

landsbygdsriksdag för att framförallt utbyta erfarenheter, men också för att ta ställning till aktuella frågor och inte minst viktigt ha trevligt tillsammans.

STÖRST, BÄST, VACKRAST? - KONFERENSEN REGIONERNAS TILLSTÅND FOKUSERAR PÅ REGIONER OCH STORA STÄDER

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) och medarrangörerna Nutek, Glesbygdsverket, Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) och Region Skåne arrangerar årets *Regionernas tillstånd* i Malmö 29-30.11. Konferensen fokuserar på stora städer och regioner, men även på hur man lyckas lokalt. Vad betyder storstäderna, regionförstoring och stora administrativa regioner för tillväxten? Vad krävs för att en region skall vara framgångsrik? Under konferensen diskuterar man i plenum, sessioner och workshops. Anmälan senast 30.10. Se webbadressen <http://www.itps.se/Items/Seminarie.asp?itemId=2433&secId=1035> för anmälan, program och mer info.

CIRCULATE - ARENA FÖR KUNSKAPSUTBYTE OM PARTNERSKAP

Nu har du chansen att aktivt dela erfarenheter och få med dig nya idéer och vidgade perspektiv inför framtida utvecklingsarbete. Ett trettiotal partnerskap från olika sammanhang kommer att presentera sina erfarenheter 1-2.11 i Stockholm med tusentals möten och givande kontakter. Partnerskapens arbete omspannar en mängd områden som kommunens varumärke, mångfald, regional tillväxt, integrering av jämställdhet, social ekonomi, livsmedelsproduktion, barnkonventionen och ungdomsfrågor. Partnerskapen verkar på såväl den lokala, som den regionala, nationella och transnationella nivån och finns bl.a. inom Equal, de regionala tillväxtprogrammen, Mål 2 och 3, Artikel 6 och LEADER+. Circulate arrangeras av NTG partnerskap i samarbete med Svenska ESF-Rådet, Arbetslivsinstitutet, Vinnova och Svenska UNESCO-MOST-kommitten. För mer information och anmälan se webbadressen www.ntg-partnerskap.se.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla! Alla bör bidra med sina nyheter för att det skall bli bra!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mera info.

Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela i så fall till e-mailadressen ovan.
